

ഇടഴ്രിയുടെ കൂടുകുഷി

സി.ടി. ബഷീർ

ഇടഴ്രിയുടെ

കൂടുകുഷി

സി.ടി. ബഷീർ

1

എഴുപതുകളിൽ മുന്നുറോളം നാടകങ്ങൾ മലയാളത്തിലുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. അത് ക്രമേണ ചുരുങ്ങിച്ചുരുങ്ങി വന്നു. എൻ.പി. ചെല്ലപ്പൻ നായരുടെ ഹാസ്യനാടക ഓർക്ക് നല്ല ജനപ്രീതിയുണ്ടായിരുന്നു. ‘ആറിടംബോം’ പോലുള്ള നാടകങ്ങൾ പ്രത്യേകിച്ചും അറുപതുകളിൽ അകുറാവസ്ഥയിലുണ്ടായിരുന്ന നാടക രചനയും അവതരണവുമാണ് എഴുപതുകളിൽ പ്രധാനമായത്. എൻ.എൻ. പിള്ള, കെ.ടി. മുഹമ്മദ്, കെ.എസ്. നമ്പുതിരി, കൈനികരെ കുമാരപിള്ള, പി.ആർ. ചന്ദ്രൻ, ഓംചേരി, ജി. ശക്രപ്പിള്ള, കാവാലം നാരായണപ്പണികരെ, കെ.എ. ചിദംബരം, തോസിൽ ഭാസി, ആലികോയ എന്നിവർ നാടകരംഗത്ത് കുറേക്കാലം ഉറച്ചുന്നിന്നു. എൻ.എൻ. പിള്ളയുടെ ‘കാപാലിക്’, ‘ഇതുഭൂമിയാണ്’, ‘ആലികോയയുടെ ‘വസ്ത്രതീ’ നീയാണു പെണ്ണ്’, കെ.പി.സി.സി. അവതരിപ്പിച്ച എല്ലാ നാടകങ്ങളും അതത് കാലത്തെ സാമൂഹ്യനീതികളെ സ്പർശിക്കുന്നവയായിരുന്നു. നാടകം വായിക്കാനുള്ളതല്ല, അവതരിപ്പിച്ചു കാണാനുള്ള കലാ കൗതുകം തന്നെയാണ്. ഒ. അബുവിന്റെ ‘ഹരാമിന്റെ മകൻ’, ആലികോയയുടെ ‘ഇംഗ്ലീഷ് മനിസനാവാൻ നോക്’ ഈ കൃതികളുംാം ആലിനേതാക്കളിലുണ്ടെന്നാണ് ജനപ്രീതി നേടിയത്. ബഷീറിന്റെ ‘കമാബിജിം’ എന്ന നാടകം വേണ്ടതു ശ്രദ്ധിക്കപ്പെട്ടില്ല. സിനിമാരംഗത്തെക്ക് പിച്ചവെച്ച വളരെ പേര് നാടകത്തിൽ അരങ്ങേണ്ടിയാണ്. ഗാനരചയിതാക്കളായ ഒ.എൻ.പിയുടെയും പി. ഭാസ്കരരാഘവന്റെയും വയലാറിന്റെയും തുടക്കം നാടകങ്ങളിലുണ്ടെന്നാണ്. കലാനിലയവും കാളിദാസ കലാക്രമവും നാടകങ്ങൾക്ക് പുതിയ മാനങ്ങൾ നൽകി.

മലയാള നാടക സാഹിത്യ ചരിത്രത്തിൽ ഇടഴ്രിയുടെ ‘കൂടുകുഷി’കൾ അതിപ്രധാനമായ സ്ഥാനമുണ്ട്. സാത്രന്ത്യഭോധത്തിന്റെയും അതിനായുള്ള എല്ലാ മതവിഭാഗങ്ങളുടെയും ഏകകൃപ്പംലും അടിസ്ഥാന വർഗ്ഗത്തിന്റെ ഒരു മയിലുടെ ജനനാടിന് നൽകാനാവുന്ന സുഖിക്ഷതയും അതിരുകളില്ലാത്ത മാനവിക ഭോധത്തിന്റെ സംസ്ഥാപനവും ലക്ഷ്മികരിച്ച് എഴുതപ്പെട്ട വിജയഗ്രീലാളിത്തമായ നാടകമാണിതെന്നു ഭേദിഞ്ചു മാംഗ് എഴുതുന്നു. ‘യീരുന്നതെന്ന ലോകം’ സൃഷ്ടിക്കുന്നതിനായി സാഹിത്യ സൃഷ്ടിയും ആസ്വാദനവും ജീവിതതാളമായി കൊണ്ടുവരുന്നവരുടെ കൂടുകുഷിയുടെ പിന്നിൽ പ്രവർത്തിച്ചു. നാടകങ്ങൾ ഒരു ചെറിയ സംഘത്തിനു മുന്നിൽ അവതരിപ്പിച്ചു അവരുടെ ആലിപ്രായപ്രകാരം തെററുകൾ തിരുത്തി പരിഷ്കരിച്ചു വലിയ സദസ്സിനു മുന്നിൽ കുറുമറി രീതിയിൽ അവതരിപ്പിക്കുകയായിരുന്നു പഴയ രീതി. ‘കൂടുകുഷി’ എന്ന പേരുള്ള മനോഹര നാടകം നാടകമായി അരങ്ങേറുന്നതിനു മുൻപ് ഈ പ്രക്രിയകളും മുഴുവിപ്പിച്ചിരുന്നു. അതുകൊണ്ടുതന്നെ ഈ നാടകം സമൂഹ ഹൃദയത്തിൽ എഴുപ്പം സ്ഥാനം പിടിച്ചു.

ഭോഗാനിയിലെ ഒരു കൊച്ചു സംഘത്തിന്റെ കൂടുകുഷി സംരംഭമായി വളർന്നത്. യുവപ്രതിക്കേൾ അവരുടെ രചനകൾ ദിനത്തുകൂടി ചർച്ച ചെയ്യുകയും ആവശ്യമായ മാറിത്തിരുത്തലുകൾ വരുത്തി പൊതുജനമധ്യത്തിൽ അവതരിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യാൻ തുടങ്ങി. നാടകും നാടകരക്കും ഗുണം സിദ്ധിക്കുന്ന ചിന്ത അവർഡിലെപ്പോഴും എഴുന്നുന്നിന്നു. ജനിക്കുവേണ്ടി കുപ്പിച്ചെയ്തുകൊടുക്കുന്ന കുറേ തുണ്ടുഭൂമികൾ ആ ശ്രമത്തിലുണ്ടായിരുന്നു. അവരിൽ ഒരു പുതിയ ചിന്ത ഉണ്ടുന്നു— “നമ്മൾ ജാതിമത വ്യത്യാസം മറന്ന് ഈ തുണ്ടുഭൂമികൾ സഹകരണാടിസ്ഥാനത്തിൽ കുപ്പിച്ചെയ്താൽ കുറേ പണം ലാഭിച്ചുകുടെ” എന്നതായിരുന്നു ആ ചിന്ത. ആ ചിന്തയോടൊപ്പമാണ് ഇടഴ്രിയുടെ ‘കൂടുകുഷി’ എന്ന നാടകരചന. ആ നാടകത്തിലെ മുർച്ചയുള്ള വാക്കുകൾ ഹൃദയത്തിലേക്കു തുളച്ചുകയറുന്നതായിരുന്നു. ഭേദിഞ്ചു ഇടഴ്രിയെ വിശ്വാസിപ്പിക്കുന്നതുപോലും ഇങ്ങനെയാണ്. “വേഷത്തിലും ഭാവത്തിലും സംസാരത്തിലും പദ്ധത്യോഗത്തിലും വേറിട്ട വ്യക്തിത്വം കൊണ്ട് ഉരുക്കിന്റെ കരുത്തമായി ജീവിച്ച വ്യക്തി.” ഉറുപിന്റെയും ഇടഴ്രിയുടെയും ഇ.പി. സുമിത്രൻ്റെയും ആശയമായിരുന്നു എഴുതൽത്തിലുണ്ടെന്നു ഒരു നൂതന ലോകം പടുത്തുയർത്തണമെന്നത്. നേരെ ചൊല്ലേയുള്ള ജീവിതം നയിച്ചാൽ വിജയം കണ്ണടത്തിലെ എന്ന ദുഷ്ടചിന്തയാണ് ഇടഴ്രിയുടെ കൂടുകുഷി തിരുത്തിയത്.

ജീവിക്കാനുള്ള തത്പര്യാടിൽ ജാതിമതത്വേമനേയു ഒരു കൂട്ടം ആളുകൾ ഒരു മിക്കുന്നു. മനസ്സിലെ വരമുകളാണ് ആദ്യമായി വെട്ടി നീക്കിക്കളയേണ്ടതെന്നു

ഇടങ്ങുതയുടെ
കൂടുകുഷി
സി.ടി. ബഷീർ

2

ബാപ്പുവിനും ശ്രീയരനും മനസ്സിലായി. അബുബക്കരും വേദുവും പറങ്ങോടൻ നായരുമാണ് മററു കമാപാത്രങ്ങൾ. ലക്ഷ്യത്തിലെത്താൻ ഇവരുടെയെല്ലാം കൈ കോട്ടുകൾ ഒരുമിച്ചുയരുന്നു. ‘പൊന്നാനി എഴുത്തിന്റെ’ സൗഭാഗ്യമായി, കൂടു ത്യമയുടെ മഹതമായി, സഹകരണബോധത്തിന്റെ ഉത്തമ നിദർശനമായി ഈ ദ്രോതയുടെ ‘കൂടുകുഷി’ സാഹിത്യ നാടക വേദിയിൽ ഒരിടം ആർജിച്ചു.

ചെറുകാടിന്റെ ‘നമ്മളാന്’ എന്ന കൃതിയുമായി താരതമ്യപ്പെടുത്തി ‘കൂടു കുഷി’യെ വിലയിരുത്താനുള്ള വകകൾ ധാരാളമുണ്ട്. അതിലും ജനിയും കൃഷിക്കാരനും ഹിന്ദുവും മുസൽമാനും, അവർ തമിലുള്ള ബന്ധവുമാണ് പ്രതി പാദ്യ വിഷയം. നമ്മിലോനിലെ അന്ത്യം വിസ്തവകരമാണ്. കൂടുകുഷിയിലേത് സഹകരണാത്മകമാണ് എന്ന വ്യത്യാസം മാത്രം. റഷ്യയിലെ കൂടുകുഷി സന്ദർഭായത്തെ പറി ധാരാളം പ്രസിദ്ധീകരണങ്ങൾ പ്രത്യുക്ഷപ്പെട്ട ഒരു കാലത്താണ് ഇടങ്ങുതയുടെ കൂടുകുഷിയും അരങ്ങേറുന്നത്. ഉറുഖ് അടക്കമുള്ള പ്രശ്നസ്തർ ഇന്ന നാടകത്തിൽ അഭിനന്ധിച്ചിരുന്നു. “തുടിക്കുന്ന നാടൻ ജീവിതത്തിൽ നിന്നു മുറിച്ചെടുത്ത ഒരു കഷണം” എന്നായിരുന്നു പത്രങ്ങൾ അന്ന് നാടകത്തെ വിശ്രഷിപ്പിച്ചത്. പി.ടി. ഭട്ടിരിപ്പാടിന്റെ ‘അടുകളെയിൽനിന്ന് അരങ്ങേതെക്ക്’, കെ. ഭാമോദരൻ്റെ ‘പാടബാക്കി’ എന്നീ സന്ദേശ നാടകങ്ങളുടെ തുടർച്ചയായ കൂടു കുഷി ഹിന്ദുവിനെയും മുസ്ലിമിനെയുമെന്നപോലെ ഗാന്ധിയനെയും കമ്മ്യൂണി സ്ഥൂകാരനെയും ഒരുപോലെ സന്നോഷിപ്പിച്ചു. ഇവിടെയായിരുന്നു ഇടങ്ങുതിന്റെ ഗോ വിനോദനായരുടെ വിജയം. “ബെറുതെയെന്ന് കിക്കിളിപ്പെടുത്തി ചിരിപ്പിക്കാനായി ഒരാറി വാക്കും ഇതിൽ ഉച്ചരിക്കപ്പെട്ടിട്ടില്ല. ഓരോ വാക്കും ഓരോ ചേഷ്ട യും ഓരോ കമാപാത്രവും മുഖ്യമായ കമാബന്ധത്തിന് അനുപേക്ഷണീയമാകുന്നു.” എൻ.വി. കൃഷ്ണവാരിയൻ അവതാരികയിൽ എഴുതിയത് ഇപ്രകാരമായിരുന്നു. അദ്ദേഹം ഉള്ളടക്കത്തെപ്പറ്റി മുന്നുനാലു വിയോജനക്കുറിപ്പുകൾ രേഖപ്പെടുത്തിയതും വിസ്തരിക്കുന്നില്ല.

നൂറിലധികം കേന്ദ്രങ്ങളിൽ അവതരിപ്പിച്ചു, നാടക വേദിയിലെ നാഴികകൾപ്പായിരുന്ന ഒരു കൃതിയെയ്യാണ് ബേവിഞ്ചു മാഷിന്റെ സുക്ഷ്മമായ കണ്ണുകൾ കണ്ണഭത്തി പരിചയപ്പെടുത്തിത്തരുന്നത്. 1949-ലാം പൊന്നാനിയിൽ ഇന്ന നാടകം ആദ്യമായി അരങ്ങേറിയത്. ഗ്രാമീണ ജീവിതം അതിന്റെ സകല വിശ്രഷ്ടകക്കളോടുകൂടി അവതരിക്കപ്പെട്ടപ്പോൾ കാൺകിക്കളില്ലാം കോറിത്തതിച്ചു. പാടത്തെ ചേറിഞ്ഞെയും കനിക്കിഞ്ഞെയും മണമുള്ള സംഭാഷണമാണതിലുള്ളതെന്ന് അവർ തിരിച്ചറിഞ്ഞു. മിശ്രവിവാഹത്തിന്റെ ഒരു സകലം കൂടി കമയിലുണ്ടായിരുന്നു. സുകുമാരൻ എന്ന ഹിന്ദു, ആയിഷയെന്ന മുസ്ലിം യുവതിയെ സ്നേഹിച്ചതാണത്. ഉറുഖിന്റെ ഉമാച്ചുവിലും നാമതു കാണുന്നു. ഐക്കൂത്തിന്റെ ഒരു സിംഖലായി മിശ്രവിവാഹം അന്നത്തെ കൃതികളിലെല്ലാം സ്ഥലം പിടിച്ചിട്ടുണ്ട്. കൂടുകുഷിയുടെ കാര്യത്തിൽ നാടകാവത്രണമാണ് ആദ്യമുണ്ടായത്. കുറേ കഴിഞ്ഞശേഷമാണ് നാടകകുട്ടി വെളിച്ചും കണ്ണം.

1950-60 വരെ അവതരിപ്പിക്കപ്പെട്ട നാടകങ്ങൾ, സാമൂഹ്യ പരിഷ്കരണ റംഗത്തെ നല്ലവല്ലോ ചുടുപിടിപ്പിച്ചു. 1970-80 കാലത്താണ് മുന്നുറോളം നാടകങ്ങൾ, മതസ്ഥിച്ചുവന്നത്. കേരളത്തിന്റെ ഉൽബുലതയോട് ബന്ധപ്പെട്ടതാണ് നാടകാവിഷ്കരണത്തിലെ വൈവിധ്യം. രാഷ്ട്രീയരംഗത്തും സാമൂദായിക റംഗത്തും അതു കാര്യമായ ശുണം ചെയ്തു. സംഗീതം ചിരകുവിരുത്തിയതും നാടകങ്ങളിലുടെയായിരുന്നു.